

MŮJ PRADĚDEČEK ZA SVĚTOVÝCH VÁLEK

Pro mě je válka už dávná historie a pro mé rodiče vlastně také. I moji prarodiče se narodili až po druhé světové válce nebo na jejím konci, takže vzpomínky na válku už jsou téměř zapomenuty. Ale přece jen jsem našla v naší rodině někoho, kdo zažil dokonce obě války, a není to ani příliš vzdálený příbuzný. Je to můj pradědeček Vojtěch z matčiny strany.

Vojtěch se narodil roku 1898. Pocházel ze Šumavy a byl jediným a úplně nejmladším synem v rodině, měl několik starších sester. Studoval obchodní akademii, ale byl neposedné cestovatelské povahy. Když začala válka, musel v šestnácti letech narukovat do rakousko-uherské armády, ale ještě předtím absolvoval zrychlenou maturitu. Do armády astoupil v Maďarsku a hned odešel bojovat do Rakouské Haliče k městu Kaluši na Ukrajině. S armádou se dostal až k hranicím Moldavska, tehdejší Bukoviny. Pak byl vlakem přepraven na srbskou frontu na pomezí Chorvatska a Srbska k Bjelovaru u Záhřebu. Tam strávil velmi dlouhou dobu. Potom byl přesunut na italskou frontu u Udine. Cestou museli přejít řeku Tagliamento, která prý bývá obvykle jen malým potokem, ale byla rozvodněná kvůli povodním a několik vojáků se v řece utopilo. Blízko Cortiny d'Ampezzo v centru Dolomit byl raněn do nohy. Ale jeho přítel a spolubojovník, Chorvat, ho tam nenechal a vzal ho na záda. Byli v horách, takže ho těžkým terénem musel donést až na posádku. Odtud už byl převezen do nemocnice v Innsbrucku a pak do Českých Budějovic. A v nemocnici ho také zastihla zpráva o konci války a vzniku Československé republiky.

Díky svému pobytu v Srbsku a Chorvatsku a samozřejmě také díky svému chorvatskému příteli se naučil srbochorvatštinu, ze které pak složil zkoušku na obchodní akademii. Po několika letech se oženil a oba, on i prababička, získali práci v kancelářích sklárny v Dubí u Teplic a pronajali si tam dům. Žili poklidný život a narodil se jim první syn, můj prastrýc Vojtěch.

Potom, před 2. světovou válkou, byla vyhlášena mobilizace. Pradědeček byl však stále hlášen na Šumavě a tam se setkal se zajímavou situací. V pohraničí žilo mnoho Němců, kteří se hlásili do československé armády a chtěli bojovat za Československo, ale nemohli být přijati. Pak byla však mobilizace stejně zrušena.

Dubí u Teplic se nacházelo v Sudetech a jeho obyvatelé se v té době měli přihlásit k německé nebo české národnosti. Všichni lidé, kteří tam do té doby žili v dobrých sousedských vztazích, se začali rozdělovat a němečtí sousedé a známí přátelsky nabízeli pradědečkově rodině, ať se přihlásí také k nim. Když však i s prababičkou odmítli, vztahy se natolik zhoršily, že se celá rodina musela odstěhovat a našla útočiště v Poděbradech, odkud pocházeli příbuzní prababičky. A tam se narodil druhý syn Lubor, můj děda. Po válce, po odsunu Němců, se vrátili zpět do Dubí.

Celý tento příběh vyprávěl pradědeček mé mamince, když byla malá. Zemřel ve věku 84 let a zažil toho opravdu hodně - Rakousko-Uhersko, Československo za první republiky, Protektorát za 2. světové války a nakonec Československou socialistickou republiku téměř do revoluce.